

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالیٰ

"با صلوٰات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای دکتر قالیباف
رییس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "حفظ از رودخانه‌ها و کاهش خطرات سیل"
که به پیشنهاد مشترک وزارت نیرو و معاونت حقوقی رییس جمهور
در جلسه ۱۴۰۱/۶/۳۰ هیئت وزیران به تصویب رسیده است،
برای انجام تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می‌شود.

تنظیم متن	کنترل	۱۷۰۱۲۶۹۲	تأیید نهایی	_____
_____	_____	_____	_____	_____

سید ابراهیم رئیسی
رییس جمهور

دست رییس

رونوشت: دفتر رییس جمهور، دفتر معاون اول رییس جمهور،
شورای نگهبان، معاونت حقوقی رییس جمهور، معاونت
امور مجلس رییس جمهور، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و
دفتر هیئت دولت.

۱۴۰۱ / ۷ / ۱۱

علی

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور بسمه تعالیٰ

مقدمه توجیهی :

نظر به شدت، مدت و وسعت بارش‌های رخ داده در چند سال اخیر و بروز سیلاب‌های مهیب که خسارات سنگینی را به بار آورده، همچنین ضعف قوانین در نحوه واگذاری مسئولیت‌ها به دستگاه‌های متولی و اشخاص و نیز عدم ضمانت‌های اجرایی لازم در برخورد با متخلفین و به منظور تقویت پشتونه‌های قانونی در مدیریت و مهار سیلاب‌ها، حفاظت از رودخانه‌ها و کاهش خطرات سیل، لایحه زیر برای انجام مراحل قانونی مربوط تقدیم می‌گردد:

"لایحه حفاظت رودخانه‌ها و کاهش خطرات سیل"

ماده ۱- در این قانون اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱- رودخانه: مجرای طبیعی که آب به طور دائم یا فصلی در آن جریان داشته باشد.

۲- مسیل: مجرای طبیعی که سیل حاصل از باران، برف و رگبارها موقتاً در آن جریان پیدا می‌کند.

۳- نهر طبیعی: مجرای منشعب از رودخانه که آب به طور دائم یا فصلی در آن جریان داشته باشد و حوضه آبریز شخصی نداشته باشد.

۴- نهر سنتی: مجرای آبی که به وسیله اشخاص به صورت غیر نوین (مدرن) احداث شده باشد.

۵- نهر عمومی: نهری طبیعی یا سنتی که برای بهره‌برداری عموم مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۶- نهر متروک: نهری که تحت تأثیر عوامل طبیعی یا غیر طبیعی، کارکرد اصلی خود را از دست داده باشد.

۷- بستر: آن قسمت از رودخانه، نهر طبیعی یا مسیل که در هر محل با توجه به آمار آب‌شناسی (هیدرولوژیک) و داغاب و حداکثر طغیان با دوره برگشت بیست و پنج ساله به وسیله وزارت نیرو یا شرکت‌های آب منطقه‌ای و سازمان آب و برق خوزستان تعیین می‌شود.

۸- حریم: آن قسمت از اراضی اطراف رودخانه، مسیل، نهر طبیعی، مرداب و برکه‌های طبیعی که شامل حریم کمی و کیفی است و به عنوان حق ارتفاق برای کمال انتفاع و حفاظت کمی و کیفی آنها لازم می‌باشد.

۹- حریم کمی: به منظور انجام عملیات لایروبی و بهره‌برداری از یک الی بیست متر از منتهی‌الیه بستر می‌باشد.

۱۰- حریم کیفی: به منظور حفاظت کیفی و جلوگیری از آلودگی و تخریب منابع آب سطحی تا یکصد و پنجاه متر از منتهی‌الیه بستر می‌باشد.

۱۱- مزاحمت: هرگونه اقدامی که به تشخیص وزارت نیرو از عبور ایمن آب یا سیل متناسب با نوع کاربری محل، جلوگیری نماید یا حق دسترسی به حقوق ارتفاقی وزارت نیرو را محدود یا تهدید نماید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۱۲- وزارت نیرو: حسب مورد وزارت نیرو، شرکت‌های آب منطقه‌ای و سازمان آب و برق خوزستان است.

۱۳- اراضی املاک مجاور: اراضی و املاک واقع در فاصله یک پلاک ثبتی پس از بستر مذکور در ماده (۳) این قانون.

ماده ۲- بستر کلیه نهرهای طبیعی، رودخانه‌ها، مسیل‌ها و سایر منابع و مجاری طبیعی آب‌های سطحی اعم از اینکه داخل در محدوده شهر یا خارج از آن باشد، از مشترکات و در مالکیت حکومت جمهوری اسلامی ایران است که قابل تملک خصوصی، فروش یا وقف نیست و حفاظت از این منابع، وفق مفاد این قانون به وزارت نیرو محول می‌شود. مفاد این ماده نافی وظایف قانونی سایر دستگاه‌ها نیست.

ماده ۳- تشخیص و تعیین پهنه‌ی بستر و حریم کمی نهرهای طبیعی، رودخانه‌ها، مسیل‌ها و سایر منابع آب سطحی به استثنای حریم و حدود اراضی مستحدث و ساحلی (موقع قانون اراضی مستحدث و ساحلی - مصوب ۱۳۵۴) با توجه به آمار آب‌شناسی (هیدرولوژی)، داغاب و اصول فنی مهندسی آب ابلاغی وزارت نیرو و بدون رعایت اثر ساختمان تأسیسات آبی و با لحاظ شرایط طبیعی (عدم دخالت عوامل انسانی) و بر مبنای دوره بازگشت بیست و پنج ساله بر عهده وزارت نیرو است.

تبصره ۱- حفاظت حریم کیفی و حفظ زیست‌بوم (اکوسیستم) موارد مذکور در این ماده با سازمان حفاظت محیط زیست می‌باشد. نحوه تعیین حریم کیفی به موجب دستورالعملی خواهد بود که توسط سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری وزارت نیرو تدوین خواهد شد.

تبصره ۲- در مناطقی که ضرورت ایجاد نماید سیلاب با دوره برگشت کمتر یا بیشتر از بیست و پنج ساله ملاک محاسبه قرار گیرد، به پیشنهاد وزارت نیرو به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۴- ایجاد هرگونه اعیانی، حفاری، دخل و تصرف در بستر مذکور در ماده (۳) این قانون اعم از داخل و خارج شهرها ممنوع است مگر با اجازه وزارت نیرو در مواردی که مزاحمتی نداشته باشد.

ماده ۵- صدور هرگونه مجوز یا پروانه بهره برداری، تعیین یا تغییر کاربری و اجرای طرح‌های عمرانی توسط کلیه دستگاه‌ها در بستر و حریم مذکور در ماده (۳) این قانون منوط به استعلام از وزارت نیرو و رعایت ضوابط حاکم بر بستر و حریم می‌باشد.

تبصره ۱- در صورت صدور مجوز وزارت نیرو برای اجرای طرح‌های مندرج در این ماده، مسئولیت حفاظت و ایمن‌سازی در برابر سیلاب، واپايش (کنترل) آلودگی و جبران هرگونه خسارت با اشخاص و دستگاه‌های ذی‌ربط خواهد بود. در صورت عدم رعایت مقررات مذکور، دادستان محل موظف است برابر درخواست وزارت نیرو، حسب مورد دستور توقف کار یا تخریب اعیانی یا رفع تصرف و اعاده به وضع سابق را صادر نماید. چنانچه هر یک از اشخاص یا مسئولین مراجع فوق از مفاد این ماده و تبصره آن تخلف نمایند، وفق ماده (۴۵) قانون توزیع عادلانه آب - مصوب ۱۳۶۱ - با آنان رفتار می‌شود. رعایت مفاد این تبصره مانع از اعمال وظایف نظارتی وزارت نیرو و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط نیست.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تبصره ۲- مตّلّف از مقررات این ماده مکلف است نسبت به تخریب اعیانی، رفع تصرف و اعاده به وضع سابق اقدام نماید. در غیر این صورت، وزارت نیرو با نظارت دادستان اقدام و هزینه‌های مربوط را مطابق با سازوکار مندرج در ماده (۳۴) قانون توزیع عادلانه آب از طریق ادارات ثبت وصول می‌نماید.

ماده ۶- وزارت نیرو موظف است در صورتی که اعیانی و تأسیسات احداشی در بستر مذکور در ماده (۳) این قانون را مزاحم تشخیص دهد، مراتب را به دادستان محل اعلام و دادستان با اعطای مهلت یکماهه، نسبت به صدور دستور و معرفی نماینده جهت تخلیه، رفع تجاوز و قلع اعیانی اقدام می‌نماید. هزینه‌های تخلیه، قلع بنا و اعاده به وضع سابق حسب مورد از مرتکب یا متصرف دریافت خواهد شد.

تبصره ۱- در صورتی که با ارایه اسناد مثبته ثابت شود اعیانی موجود قبل از تصویب قانون توزیع عادلانه آب ایجاد شده است، با رعایت ترتیبات مقرر در این ماده قلع و خسارت اعیان توسط دولت به صورت نقدی از محل درآمدهای این قانون و در قالب قوانین بودجه سالانه کشور یا با توافق مالک به شکل قسطی پرداخت یا از طریق واگذاری زمین و املاک دولتی و ملی قابل واگذاری (در اختیار دستگاه‌های متولی زمین و املاک) با رعایت ماده (۶۹) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰- به صورت معوض اقدام خواهد شد.

تبصره ۲- در صورتی که مشخص شود صدور اسناد مالکیت یا مجوز و پروانه ایجاد اعیانی یا تغییر کاربری موجود بدون طی مراحل قانونی و کسب مجوز از وزارت نیرو انجام شده باشد، پرداخت خسارت با مرجع صادرکننده مجوز یا پروانه خواهد بود.

تبصره ۳- در صورتی که اعیانی و تأسیسات احداشی در حریم موارد مذکور در ماده (۳) این قانون در عرصه تحت تملک اشخاص قرار گرفته و از نظر وزارت نیرو برای عبور این آب مزاحم تشخیص داده شود، خسارت مربوط به ترتیب مقرر در ماده (۴۳) و (۴۴) قانون توزیع عادلانه آب پرداخت می‌شود. اعیانی مزاحم واقع در اراضی ملی و دولتی به تشخیص وزارت نیرو بدون پرداخت هرگونه خسارت، قلع می‌گردد.

ماده ۷- انهر عمومی واقع در محدوده و حریم مصوب شهرها، که به تشخیص وزارت نیرو متروک اعلام می‌گردد مشمول قانون زمین شهری می‌شود و تمامی درآمدهای حاصله از تغییر کاربری و واگذاری این اراضی به حساب خزانه واریز و صدرصد آن در قالب قوانین بودجه سالانه کشور به وزارت نیرو تخصیص می‌یابد تا صرف جبران خسارات تبصره (۱) ماده (۶) این قانون و حفاظت و ساماندهی رودخانه‌ها گردد.

ماده ۸- چنانچه اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی به صورت موردي، تعیین حد بستر و حریم مذکور در ماده (۳) این قانون که در مجاورت ملکی واقع است را تقاضا نمایند، شرکت آب منطقه‌ای مکلف است با اخذ هزینه‌های مربوط که تعریف آن از طرف وزارت نیرو تعیین خواهد شد؛ حداکثر ظرف یک ماه بعد از وصول تقاضا و پرداخت هزینه، نسبت به تعیین حد بستر و حریم اقدام نماید.

ماده ۹- وزارت نیرو پس از قطعی شدن حد بستر و حریم مذکور در ماده (۳) این قانون نسبت به ارسال نقشه‌ها به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اقدام و سازمان مذکور مکلف است پس از وصول

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

نقشه‌ها در خصوص جانمایی و ثبت آن در سامانهٔ حدنگار (کاداستر) ملی اقدام و اسناد مالکیت بستر را به نام دولت جمهوری اسلامی ایران، حسب مورد با نمایندگی وزارت نیرو یا سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور صادر نماید. دستگاه‌های مذکور، در اجرای مقررات این قانون، از پرداخت هرگونه هزینه‌های ثبتی معاف می‌باشند.

تبصره ۱ - ادارات ثبت اسناد و املاک موظفند کلیه اسناد مالکیت ثبتی صادره قبلی بستر موارد مذکور در ماده (۳) این قانون که مشمول شرایط مندرج در تبصره (۲) ماده (۶) این قانون می‌باشد را بدون تشریفات ابطال یا اصلاح کنند و سند جدید را با رعایت این ماده به نام دولت جمهوری اسلامی ایران صادر نمایند.

تبصره ۲ - ادارات ثبت اسناد و املاک موظفند تا قبل از صدور سند مالکیت بستر موارد مذکور در ماده (۳) این قانون به نام دولت جمهوری اسلامی ایران، از صدور سند مالکیت برای اراضی و املاک مجاور بدون استعلام از دستگاه‌های مربوط و تأیید وزارت نیرو به نام اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی خودداری کنند.

تبصره ۳ - ادارات ثبت اسناد و املاک موظفند در هنگام تحديد حدود املاک مجاور منابع آبی موضوع ماده (۲) این قانون الزاماً نماینده وزارت نیرو را دعوت نمایند و هرگونه اقدامی در این خصوص منوط به کسب موافقت کتبی وزارت نیرو در چهارچوب این قانون می‌باشد.

تبصره ۴ - هرگونه ادعای مالکیت بر بستر موارد مذکور در ماده (۳) این قانون اعم از اسناد رسمی، عادی، صلح، وقفی و سایر اسناد محلی از طرف اشخاص حقیقی و حقوقی به جز اسناد رسمی صادره پیش از تصویب قانون آب و نحوه ملی شدن آن - مصوب ۱۳۴۷، مسموع نیست.

تبصره ۵ - ادارات ثبت اسناد و املاک موظفند اسناد مالکیت صادره قبلی برای کلیه دستگاه‌های اجرایی در بستر موارد مذکور در ماده (۳) این قانون را به نام دولت جمهوری اسلامی ایران حسب مورد با نمایندگی وزارت نیرو یا سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور اصلاح نمایند. نمایندگی دولت در اخذ سند برای بستر رودخانه‌های درجه (۶) و بالاتر با وزارت نیرو و رودخانه‌های درجه (۵) و پایین‌تر با سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور است. تعیین درجه بستر رودخانه‌ها به موجب دستورالعملی خواهد بود که ظرف سه ماه توسط وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی (سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور) تهیه و ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱۰ - کلیه دستگاه‌های اجرایی، شهرداری‌ها، نهادها و اشخاص مکلفند در احداث و بهره‌برداری از جاده‌ها و راه‌آهن مشرف به بستر و حریم رودخانه‌ها یا مخازن سدهای تأمین‌کننده آب شرب به نحوی عمل نمایند که از سقوط وسایل حمل کننده مواد سمی و شیمیایی به داخل آن‌ها جلوگیری شود. مسئولیت ایمن‌سازی به عهده احداث‌کننده و بهره‌بردار است.

تبصره ۱ - جانمایی و استقرار هر نوع منبع آلوده کننده و عبور لوله‌های نفت و مواد نفتی، شیمیایی، فاضلاب در بستر و حریم رودخانه‌هایی که آب شرب را تأمین می‌کنند، ممنوع است و در موارد ضروری

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

با موافقت و رعایت ضوابط ابلاغی وزارت نیرو و سازمان حفاظت محیط زیست خواهد بود. در صورت جانمایی و استقرار این منابع، مسئولیت حفاظت آنها با دستگاه ذی ربط است.

تبصره ۲ - مفاد این ماده، نافی وظایف و مسئولیت‌های سازمان حفاظت محیط زیست در پیشگیری، ممانعت و جلوگیری از آلودگی منابع آب بر اساس ماده (۴۶) قانون توزیع عادلانه آب نخواهد بود.

ماده ۱۱ - صدور هرگونه پروانه بهره‌برداری مصالح رودخانه‌ای در محدوده بستر موارد مندرج در ماده (۳) این قانون ممنوع است و برداشت شن و ماسه و خاکرس صرفاً در قالب مجوزی که به صورت محدود توسط وزارت نیرو صادر و بر آن نظارت می‌کند، امکان‌پذیر خواهد بود. مجوز فوق در دریاچه سازه‌های آبخیزداری پس از هماهنگی با سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور صادر خواهد شد. تعریفه مجوز مذکور به پیشنهاد وزارت نیرو هرساله به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۱ - وجود دریافتی به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و منابع حاصل از آن به وزارت نیرو و سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور برای حفاظت، لاپوبی و ساماندهی رودخانه‌ها و مسیلهای همان استان و فعالیت‌های آبخیزداری مرتبط با واپایش (کنترل) سیل تخصیص می‌یابد. وجود دریافتی حاصل از برداشت شن و ماسه و خاکرس در محدوده‌های شهری یا روستایی، حسب مورد به شهرداری‌ها و دهیاری‌های مربوط برای حفاظت، لاپوبی و ساماندهی رودخانه‌ها و مسیلهای واقع در همان شهر یا روستا تخصیص می‌یابد.

تبصره ۲ - صدور هرگونه مجوز برداشت شن و ماسه و خاک رس در اراضی واقع در حریم رودخانه‌ها توسط دستگاه‌های ذی‌ربط منوط به اخذ موافقت وزارت نیرو برای حفظ حقوق ارتفاقی بستر رودخانه‌ها، با رعایت قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها - مصوب ۱۳۷۴ - با اصلاحات و الحالات بعدی آن - و قانون حفاظت از خاک - مصوب ۱۳۹۸ - و ضوابط محیط زیستی می‌باشد. در اجرای این ماده رعایت ضوابط تبصره (۵) ماده (۶) قانون ایمنی راه‌ها و راه‌آهن - مصوب ۱۳۴۹ - با اصلاحات و الحالات بعدی آن الزامی است.

تبصره ۳ - دارندگان مجوز بهره‌برداری موظف به رعایت معیارها و دستورالعمل‌های بهره‌برداری هستند. در صورت تخلف بر اساس تبصره (۴) این ماده با آنها برخورد خواهد شد.

تبصره ۴ - دادستان به درخواست وزارت نیرو، نسبت به صدور دستور تعقیب بهره‌برداران غیرمجاز و توقیف وسایل، ماشین‌آلات و ادوات مربوطه به وسیله مأموران ماده (۳۰) قانون توزیع عادلانه آب و همکاری فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران محل تا تعیین تکلیف نهایی پرونده، اقدام می‌نماید. دادگاه صالح علاوه بر صدور حکم به پرداخت خسارات به وزارت نیرو، به میزان حداقل یک و نیم برابر ارزش روز مصالح برداشت شده، حکم به ضبط وسایل، ماشین‌آلات و ادوات صادر می‌نماید. وجود دریافتی به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل کشور واریز و صدرصد منابع حاصل از آن به وزارت نیرو تخصیص می‌یابد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تبصره ۵- مجوزهای قانونی صادره توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت تا زمان اعتبار کماکان به قوت خود باقی است.

ماده ۱۲- انحراف مسیر یا مسقف کردن رودخانه‌ها و مسیل‌ها به منظور استفاده از فضای فوقانی آنها توسط اشخاص حقیقی و حقوقی از جمله شهرداری‌ها و دهیاری‌ها، وزارت راه و شهرسازی و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و سایر دستگاه‌ها ممنوع است مگر با اجازه وزارت نیرو و در صورت تخلف برابر ماده (۴۵) قانون توزیع عادلانه آب با مخالف برخورد خواهد شد.

تبصره- اشخاص مذکور در این ماده که بدون کسب اجازه اقدام به انحراف مسیر یا مسقف کردن رودخانه‌ها و مسیل‌ها نمایند با درخواست وزارت نیرو و دستور دادستان مکلفند نسبت به اعاده به وضع سابق اقدام نمایند.

ماده ۱۳- نماینده وزارت نیرو به منظور اعمال وظایف حاکمیتی وزارت نیرو در خصوص بررسی طرح‌های جامع، تفصیلی و هادی شهرها و روستاهای و با داشتن حق رأی به عنوان عضو کمیسیون‌های مربوط در استان‌ها تعیین می‌شود.

ماده ۱۴- به منظور صیانت از بستر و حریم، وزارت نیرو و شرکت‌های زیرمجموعه آن، سازمان حفاظت محیط زیست و سایر دستگاه‌های مربوط در تمام مراحل رسیدگی به دعاوى حقوقی و کیفری در کلیه مراجع قضایی، از پرداخت هزینه‌های دادرسی معاف هستند.

ماده ۱۵- برای تسهیل و تسريع رسیدگی به دعاوى مرتبط با بخش آب، در دادگستری هر شهرستان، شب اختصاصی رسیدگی به دعاوى مربوط به آب تشکیل خواهد شد.

ماده ۱۶- وزارت نیرو مکلف است با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط، طرح جامع پیشگیری و واپایش (کنترل) سیلاب کشور را با اولویت حوضه‌های آبریز با خطرپذیری بالا و با درنظرگیری وظایف دستگاه‌های مرتبط ظرف دو سال تهیه و جهت اجرا و تامین منابع اعتباری به سازمان برنامه و بودجه کشور و سازمان مدیریت بحران کشور ارایه نماید.

تبصره ۱- تا زمان تکمیل طرح موضوع این ماده، دستگاه‌های مرتبط مکلف به اجرای وظایف قانونی خود در زمینه پیشگیری و واپایش (کنترل) سیلاب با هماهنگی وزارت نیرو می‌باشند.

تبصره ۲- فعالیت‌های آبخیزداری و آبخوانداری در راستای پیشگیری و مهار سیل از منشأ در سطح حوضه‌های آبخیز بالادست توسط سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور در اولویت اقدامات طرح جامع واپایش (کنترل) سیلاب می‌باشد.

تبصره ۳- به منظور ارتقای عملی و کاربردی حفاظت از رودخانه‌ها و مدیریت سیل در کشور، رویکرد مدیریت جامع حوزه‌های آبخیز با استفاده از انسجام نهادی و مشارکت مردمی الزامی است. برنامه‌ریزی، مطالعه، اجرا و پایش اقدامات حفاظت رودخانه‌ها و سایر مجاری آب‌های سطحی و مدیریت سیل بر اساس آمایش حوزه‌ای صورت می‌پذیرد.

ماده ۱۷- وزارت کشور موظف است در راستای اجرای نتایج مطالعات موضوع ماده (۱۶) این قانون به منظور صیانت از جان و مال شهروندان و سرمایه‌های ملی و عمومی کشور در برابر سیلاب نسبت به

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

پیگیری اجرای طرح‌های ایمن‌سازی شهر و روستا از طریق شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و تأمین منابع اعتباری مورد نیاز اقدام نماید.

تبصره ۱ - اجرای اقدامات مرتبط با طرح‌های ایمن‌سازی مراکز جمعیتی از قبیل لایروبی، ساماندهی و رفع موانع آبگذاری در داخل محدوده و حريم بر عهده شهرداری و در محدوده روستا بر عهده دهیاری هر محل می‌باشد.

تبصره ۲ - سازوکارهای اجرای این ماده به موجب دستورالعملی خواهد بود که توسط وزارت کشور تهییه و به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۸ - در چارچوب طرح موضوع ماده (۱۶) این قانون اجرای طرح‌های منابع طبیعی، آبخیزداری و آبخوانداری در سطح حوضه‌های آبخیز که به موجب قانون بر عهده وزارت جهاد کشاورزی (سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور) است، تابع ضوابط و مقررات سازمان مذکور می‌باشد. این امر نافی هماهنگی با وزارت نیرو نبوده و نحوه هماهنگی بر اساس دستورالعملی خواهد بود که توسط وزارت‌خانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی (سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور) تهییه و ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱۹ - شورای عالی شهرسازی و معماری ایران موظف است به منظور افزایش تابآوری سکونتگاه‌های شهری و روستایی و کاهش خسارات ناشی از سیلاب، ضوابط و معیارهای شهرسازی را بر اساس نتایج طرح موضوع ماده (۱۶) این قانون تدوین و با همکاری وزارت‌خانه‌های راه و شهرسازی و نیرو بررسی، تصویب و ابلاغ نموده و بر حسن اجرای آن نظارت نماید.

ماده ۲۰ - آیین‌نامه اجرایی این قانون به پیشنهاد وزارت‌خانه‌های جهاد کشاورزی (سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور)، صنعت، معدن و تجارت، کشور، نیرو و سازمان حفاظت محیط زیست به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۱ - از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، قانون آب و نحوه ملی شدن آن - مصوب ۱۳۴۷ - و قانون پیشگیری و مبارزه با خطرات سیل - مصوب ۱۳۴۸ - در موارد مغایر؛ ماده (۲) و تبصره‌های (۱)، (۳) و (۴) آن و ماده (۴۸) قانون توزیع عادلانه آب و تبصره آن - مصوب ۱۳۶۱ -، تبصره (۶۶) قانون بودجه سال ۱۳۶۳ کل کشور و جزء (۱) بند (پ) ماده (۱۴) قانون مدیریت بحران کشور - مصوب ۱۳۹۸ - نسخ و تبصره (۲) ماده (۲) قانون توزیع عادلانه آب - مصوب ۱۳۶۱ - به عنوان ماده (۲) قانون مذکور تلقی می‌شود.

رئیس جمهور

وزیر نیرو